

محسن مهدی

فارابی و بنیان‌گذاری فلسفه سیاسی اسلامی

ترجمه محمد احسان مصحفی

انتشارات حکمت
تهران، ۱۴۰۳

سرشناسه: مهدی، محسن، Mahdi, Muhsin

عنوان: فارابی و بنیانگذاری فلسفه سیاسی اسلامی

نویسنده: محسن مهدی؛ مترجم: محمداحسان مصطفی

مشخصات نشر: تهران: حکمت، ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۳۸۴ ص

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۴-۲۱۳-۳

وضعیت فهرست نویسی: غیر

عنوان اصلی: *Alfarabi and the Foundation of Islamic Political Philosophy*

یادداشت: کتاب‌نامه

موضوع: فارابی، محمدبن محمد، ۴۲۶-۳۲۹ق.

موضوع: Farabi, Muhammad ibn Muhammad

موضوع: فلسفه اسلامی، Islamic Philosophy

موضوع: علوم سیاسی -- فلسفه، Political science -- Philosophy

شناسه افزوده: مصطفی، محمداحسان، ۱۳۵۵، مترجم

رده‌بندی کنگره: BV753

رده‌بندی دیویس: ۱۸۱/۶

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۹۵۹۵۱۶

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Muhsin Mahdi,

Alfarabi and the Foundation of Islamic Political Philosophy,

University of Chicago Press, 2001.

اتهارت مکت

فارابی و بنیانگذاری فلسفه سیاسی اسلامی

نوشتهٔ محسن مهدی

ترجمهٔ محمد احسان مصطفی

ویراستهٔ احسان موسوی خلخالی

طراح جلد: حسن کریم زاده

چاپ دوم: ۱۴۰۳ شمسی / ۱۴۴۶ قمری

سملوگان: نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۷-۲۴۴-۲۱۳-۳

حروفچینی و صفحه‌آرایی: مؤسسه فرهنگی هنری حکمت

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، ابتدای ابوریحان، شماره ۹۴ | کد پستی: ۱۳۱۵۶۹۴۱۶۵

تلفن: ۰۶۶۴۶۱۵۸۷۹ | ۰۶۶۴۶۱۲۹۲ | نمایر: ۰۶۶۴۰۶۵۰۵

www.hekmat-ins.com

info@hekmat-ins.com

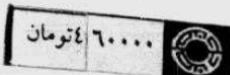
[hekmatpub](http://hekmatpub.com)

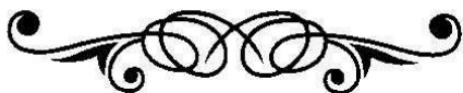

۰۹۳۹۴۴۰۲۲۵۱

(کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است)

نکشی، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه (از قبیل چاپ، فتوکپی، الکترونیکی، صوت و تصویری) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

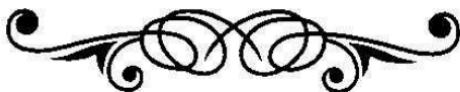

فهرست

۱۱	سخن مترجم
۱۵	پیش‌گفتار
۲۵	مقدمه
بخش نخست: گرایش: فلسفه، فقه و کلام	
۴۳	۱. گرایش سیاسی فلسفه اسلامی
۴۶	فلسفه و قانون الاهی
۵۱	فقه و کلام اسلامی
۵۵	طبیعت و سنت
۵۸	فلسفه و عرفان
۶۱	قانون الاهی و فلسفه
۶۵	۲. فلسفه و اندیشه سیاسی
۶۸	چالش ادیان و حیانی
۷۲	پیامدهای فلسفه
۷۷	مسئله
۸۱	فقه و فلسفه سیاسی
۸۴	الاهیات: طبیعی و حیانی

۱۰ فارابی و بیان‌گذاری فلسفه سیاسی اسلامی

۳۴۲	فلسفه و دین: حرکت‌های میان‌امتی
۳۵۱	اتحاد دین با فلسفه برهانی
۳۵۷	۱۱. دین و نگرش ادواری به تاریخ
۳۶۱	گزارش‌های ارسسطو و ارسسطو/ آریستوکلس
۳۶۱	اکتشاف، کمال، و از میان رفتن
۳۶۲	پنج مرحله این پژوهش
۳۶۶	فی بیان ظهور الفلسفه و کتاب العروف فارابی
۳۶۹	وارثان فارابی
۳۷۲	چشم‌انداز جدید: ماکیاولی و نیچه
۳۷۵	منابع
۳۸۱	نمایه

سخن مترجم

محسن مهدی، اندیشمند شهر ایرانی- عراقی، نقش بسیار ارزش‌های در شناساندن اندیشه سیاسی فیلسوفان مسلمان، به ویژه فارابی، در عصر حاضر ایفا کرده است. او در ۲۶ زونن ۱۹۲۶ در شهر کربلا از پدری عراقی و مادری ایرانی زاده شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه خود را در این کشور سپری کرد و با دریافت بورسی تحصیلی از دانشگاه آمریکایی بیروت، مشغول تحصیل در رشته مدیریت بازرگانی شد. علاقه‌مندی او به فلسفه سبب شد او در این سال‌ها هم‌مان در رشته فلسفه نیز به تحصیل پردازد. سپس مقام استادی دانشگاه بغداد در رشته اقتصاد را به دست آورد اما تدریس او در عراق یک سال بیشتر به طول نینجامید و با دریافت بورس تحصیلی از دانشگاه شیکاگو برای تحصیل اقتصاد به آن کشور سفر کرد.

مهدی در سال ۱۹۴۸ وارد دانشگاه شیکاگو شد اما در آنجا تحت تأثیر اندیشمندان بزرگی به ویژه لنو اشتراوس^۱ قرار گرفت و مسیر زندگی علمی او تغییر کرد و بدین ترتیب اقتصاد در مطالعات مهدی جای خود را به فلسفه،

طباطبایی کمال قدردانی را داشته باشم که با تحمیل مشفقانه سطر به سطر این ترجمه را از نظر گذرانده و خطاهای مترجم را گوشزد کردند.

همچنین بایسته است که از مددهای ارزشمند استاد بی چون و چرای تاریخ جناب آقای دکتر سید صادق سجادی سپاس‌گزاری کنم که چونان همیشه مرا مرهون الطاف خود قرار داده و بدون هیچ چشم‌داشتی سوالات و اشکالات مترجم را با پاسخ‌های عالمانه برطرف ساختند.

و نیز از خدمات سید احسان موسوی خلخالی سپاس‌گزارم که با سعه صدر فراوان این ترجمه را ویرایش کرد و بر اعتبار آن افزود.

امید است که ترجمه این اثر ارزشمند مطلوب نظر اهل نظر بیفتد.

محمد احسان مصطفی